

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

COVID-19 a fake newsy

W momentach kryzysów nasilają się kampanie dezinformacyjne, fake newsowe. Sytuacje, w których pojawia się chaos czy niepokój - w tym pandemia - sprawiają, że ludźmi łatwiej manipulować. A są tacy, którzy to wykorzystują - ostrzega kryminalistyk dr Kacper Gradoń z UW.

Dr Kacper Gradoń w swoich badaniach (<https://pressto.amu.edu.pl/index.php/sr/article/view/22513>) przyjrzał się temu, jak z chaosu i niepewności wywołanej pandemią COVID-19 korzystają w swoich działaniach przestępcy. Zwrócił uwagę m.in. na kampanie dezinformacyjne, które nasilają się podczas pandemii.

Naukowiec apeluje, by w okresach niepewności weryfikować informacje, które chcemy udostępnić innym osobom. "W sprawdzaniu informacji pomóc mogą np. portale fact-checkingowe o ugruntowanej pozycji" - tłumaczy dr Gradoń w rozmowie z PAP.

TSUNAMI FAKE NEWSÓW

"Analitycy kryminalni w Polsce i zagranicą wskazują (https://www.dhs.gov/sites/default/files/publications/SMWG_Countering-False-Info-Social-Media-Disasters-Emergencies_Mar2018-508.pdf), że szczególnie w sytuacjach związanych z katastrofami naturalnymi, takimi jak pożary, trzęsienia ziemi, tsunami czy inne tragedie, na ich obszarach pojawiają się z większą intensywnością kampanie fake newsowe czy dezinformacyjne" - mówi.

Jak zaznacza, podobny trend zaczyna być już widać w reakcji na COVID-19. Wyjaśnia, że nagromadzenie fałszywych informacji akurat w trudnych okresach nie wydaje się przypadkowe i prowadzone jest zwykle w skoordynowany sposób.

"Sytuacje chaosu czy niepokoju sprawiają, że ludzie są bardziej wrażliwi na stres, łatwiej nimi manipulować, kontrolować ich zachowania. Jeśli nadarza się okazja, by do własnych celów wykorzystać istniejący w społeczeństwie strach, szok, gniew, obawy o życie, to niestety zdarzają się ludzie, którzy to robią" - mówi.

KTO MOŻE KORZYSTAĆ NA DEZINFORMACJI?

Badacz tłumaczy, że z kampanii dezinformacyjnych korzystać mogą np. zorganizowane grupy przestępcze, terroryści, ruchy polityczne czy przede wszystkim państwa, które używają dezinformacji do celów geopolitycznych i wykorzystują ją jako narzędzie wojny hybrydowej.

I tak np. organizacja terrorystyczna może chcieć wzbudzać strach lub sprawiać, że policja przekieruje swoje siły na śledzenie pewnych aspektów przestępczości, odwracając uwagę od innych problemów.

Za pomocą fake newsów można też - wymienia dr Gradoń - np. uderzyć w jakiś sektor gospodarki, by go zdestabilizować i zarobić na ruchach giełdowych. Innym motywem może być szerzenie dezinformacji, aby np. promować swoich kandydatów w wyborach.

FAKE NEWSY W CZASACH COVID-19

Pytany, czego dotyczą fake newsy w czasach pandemii koronawirusa, naukowiec odpowiada: "część to ewidentne skoordynowane kampanie ukierunkowane na wywieranie nacisków o charakterze społeczno-ekonomicznym i politycznym. Są obliczone na sianie strachu, wzbudzanie wątpliwości, czy nieufności. A część to proste i prymitywne fake newsy powielane przez kolejne fake newsy - np. próbujące wyjaśniać, kto stoi za epidemią, co jest dobrym lekiem na COVID-19, a co nie".

Pytany, kto może stać za takimi kampaniami, powiedział, że jest jeszcze za mało danych, by to ustalić. "Na razie nie wiadomo jeszcze, jakie są główne wektory tej dezinformacji. Kiedy sytuacja się uspokoi, będzie można przeanalizować, czy to były większe skoordynowane akcje i jaki był ich przekaz. Np. że - w zależności od wersji - epidemia to wina Chin czy Amerykanów. Albo że chiński model trzymania

społeczeństwa na krótkiej smyczy jest skuteczniejszy niż zachodnioeuropejski. Amerykański Departament Stanu podaje wprost (<https://www.state.gov/briefing-with-special-envoy-lea-gabrielle-global-engagement-center-on-disinformation-and-propaganda-related-to-covid-19/>), że odpowiedzialność za te kampanie ponoszą Chiny i Rosja” - wyjaśnia naukowiec.

W SYTUACJACH KRYTYCZNYCH - KRYTYCZNE MYŚLENIE

Aby nie stać się kolejnym ogniwem w łańcuchu kampanii dezinformacyjnych, warto pamiętać o tym, by mieć włączone krytyczne myślenie.

“Jeśli dostaniemy informację, która wzbudza wątpliwości, zanim ją udostępniemy, postarajmy się ją potwierdzić w kilku źródłach” - radzi badacz z UW. I dodaje, że sprawdzaniem informacji zajmują się organizacje i portale fact-checkingowe. “Warto polegać zwłaszcza na międzynarodowych organizacjach tego typu, o ugruntowanej od lat pozycji” - mówi. I zaznacza, że takie portale fact-checkingowe prowadzone są także w języku polskim. W jego opinii ciągle za mało osób wie o ich istnieniu. “A sprawdzanie tam informacji, które chcielibyśmy udostępnić, powinno wejść nam w nawyk” - przekonuje.

Źródło: pap.pl

<http://laboratoria.net/aktualnosci/29578.html>

09-09-2024

Jak poradzić sobie z końcem wakacji?

Dobrym sposobem jest opracowanie planu na „po urlopie”.

09-09-2024

Zalecenia w sprawie mpox są racjonalne i adekwatne

Wytyczne dotyczące mpox są adekwatne do obecnej sytuacji.

09-09-2024

Przydatność organów do przeszczepu

Syntetyczna krew może istotnie wpłynąć na transplantologię.

09-09-2024

[Naukowcy zbadali, jak powstają nowe słowa w mediach społecznościowych](#)

Język ewoluuje w kontekście społecznym, a jego odmiany zawsze konkurują ze sobą.

09-09-2024

[Telefony komórkowe nie powodują nowotworów mózgu](#)

Wykazują naukowcy w najnowszych badaniach.

09-09-2024

[Ryzyko zawału i udaru mózgu u kobiet](#)

Z 30-letnim wyprzedzeniem zwykłym testem krwi można je wykryć.

09-09-2024

[Galaktyki są dużo większe, niż sądzono](#)

Galaktyka Andromedy już od dawna oddziałuje na Drogę Mleczną.

09-09-2024

[System inteligentnego zarządzania pojazdami nagrodzony przez...](#)

Nagrodzony przez Siemens i PW.

Informacje dnia: [Jak poradzić sobie z końcem wakacji? Zalecenia w sprawie mpox są racjonalne i adekwatne](#) [Przydatność organów do przeszczepu](#) [Naukowcy zbadali, jak powstają nowe słowa w mediach społecznościowych](#) [Telefony komórkowe nie powodują nowotworów mózgu](#) [Ryzyko zawału i udaru mózgu u kobiet](#) [Jak poradzić sobie z końcem wakacji? Zalecenia w sprawie mpox są racjonalne i adekwatne](#) [Przydatność organów do przeszczepu](#) [Naukowcy zbadali, jak powstają nowe słowa w mediach społecznościowych](#) [Telefony komórkowe nie powodują nowotworów mózgu](#) [Ryzyko zawału i udaru mózgu u kobiet](#) [Jak poradzić sobie z końcem wakacji? Zalecenia w sprawie mpox są racjonalne i adekwatne](#) [Przydatność organów do przeszczepu](#) [Naukowcy zbadali, jak powstają nowe słowa w mediach społecznościowych](#) [Telefony komórkowe nie powodują nowotworów mózgu](#) [Ryzyko zawału i](#)

[udaru mózgu u kobiet](#)

Partnerzy